

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

Υπηρεσία Συντονισμού

Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

ΚΟΙΝ.: Παρατίθεται Πίνακας

Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Κ. Παπαετρουπούλου

Τηλέφωνο: 213-1513354

E-mail: vouli2@prv.ypeka.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερώτηση»

ΣΧΕΤ: Η με αριθμό πρωτ. 613/31.10.2022 Ερώτηση

Σε απάντηση της σχετικής **Ερώτησης** που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους αναφερόμενους στον πίνακα κοινοποιήσεων Βουλευτές, σας γνωστοποιούμε ότι οι Υπουργικές Αποφάσεις (ΥΑ) για τα Απάτητα Βουνά έχουν εκδοθεί κατ' επιταγή της παρ 6 του άρθρου 47 του νόμου 4685/2020 και αποσκοπούν στην προστασία και διατήρηση των περιοχών του δικτύου Natura 2000 μέχρι την ολοκλήρωση των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) και τον καθορισμό χρήσεων γης και διατάξεων προστασίας μέσω των προτεινόμενων από αυτές σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων.

Ο θεσμός των Απάτητων Βουνών δεν υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα γίνεται η πρώτη χώρα στην Ευρώπη που θεσμοθετεί τα Απάτητα Βουνά. Στην ψηφοφορία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 8 Ιουνίου 2021 για τη νέα Στρατηγική της Βιοποικιλότητας 2030 με τίτλο «Επιστροφή της Φύσης στη ζωή μας» το θέμα του κατακερματισμού της φυσικής γης κρίθηκε ως μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης, ψηφίστηκε η υποχρέωση για ένταξη σε καθεστώς αυστηρής προστασίας τουλάχιστον του 10% της επικράτειας κάθε χώρας.

Δέον να επισημανθεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υποβάλει πρόταση για νομικά δεσμευτικούς στόχους για την αποκατάσταση της φύσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2021. Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι βέβαιο ότι θα συμβάλει στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας, τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στην πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών. Ο κύριος στόχος της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η αποκατάσταση υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, ιδίως εκείνων με τις περισσότερες δυνατότητες για δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα, πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών, υγεία του εδάφους και επικοινωνία, καθώς και βελτίωση της γνώσης και παρακολούθησης των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους. Με τη θεσμοθέτηση των Απάτητων Βουνών ακολουθούμε προληπτικά αυτή την πολιτική.

Οι Περιοχές Άνευ Δρόμων συνεισφέρουν στην επίτευξη 12 στόχων της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα, όπως είναι η διατήρηση του εθνικού φυσικού κεφαλαίου (στόχος 2.1), η οριοθέτηση οικολογικών διαδρόμων (στόχος 3.3), η ενίσχυση της συνέργειας των κύριων τομεακών πολιτικών με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τη θέσπιση κινήτρων (στόχοι 5.1-5.8), η διατήρηση της ποικιλότητας του τοπίου (στόχος 6.2) και η αντιμετώπιση των εισβλητικών χωροκατακτητικών ειδών (στόχος 8.2).

Ακόμα, βάσει της πρόσφατης Εθνικής Έκθεσης Αξιολόγησης για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, καθορίστηκαν οι 8 εθνικές προτεραιότητες από τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης για την Ατζέντα 2030. Η οριοθέτηση των εκτεταμένων Περιοχών Άνευ Δρόμων συνεισφέρει τεκμηριωμένα

θετικά στην επίτευξη των παρακάτω τριών (3) Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, ήτοι στην υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή (στόχος 12), στην δράση για το κλίμα (στόχος 13) και στη ζωή στη στεριά (στόχος 15).

Επιπλέον, οι Περιοχές Άνευ Δρόμων συνάδουν με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο, όπως αυτή κυρώθηκε από την Ελλάδα, με βάση την οποία το τοπίο αποτελεί «βασικό συστατικό της ευρωπαϊκής φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς».

Περαιτέρω, η επιλογή των ορεινών όγκων έγινε από τον κατάλογο των περιοχών που προτάθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «ROADLESS - Περιοχές άνευ δρόμων και βιώσιμη ανάπτυξη στην Ελλάδα». Το ΥΠΕΝ έχει αποστείλει ήδη τα τελικά ερευνητικά αποτελέσματα της ανωτέρω μελέτης για τα απάτητα βουνά στους μελετητές των ΕΠΜ, ώστε να χρησιμοποιηθούν ως κριτήριο αξιολόγησης στις προτάσεις τους για τον καθορισμό ζωνών προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ 14α του νόμου 4685/2020.

Αναφορικά με την επισήμανση για την προτεραιοποίηση των περιοχών, για τις οποίες εκδίδεται ΥΑ στο πλαίσιο των Απάτητων Βουνών, το ΥΠΕΝ έχοντας ολοκληρωμένη θεώρηση των προβλημάτων κάθε περιοχής και ευρύτερη πληροφορία αναφορικά με τις πιέσεις και τις ανάγκες κάθε περιοχής, πέραν των κριτηρίων που προβλέπει η παραπάνω μελέτη, λαμβάνει υπόψη κι άλλες παραμέτρους για την ορθολογική στάθμιση των δεδομένων και των πιέσεων και την αντίστοιχη προτεραιοποίηση. Κάθε περιοχή εξετάζεται κατά περίπτωση και, εφόσον συντρέχουν λόγοι επείγουσας προστασίας, εκδίδεται η αντίστοιχη Υπουργική Απόφαση.

Στην ιστοσελίδα του Εργαστηρίου Διατήρησης της Βιοποικιλότητας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων έχουν δημοσιευθεί όλες οι πληροφορίες που αφορούν το σύνολο των Περιοχών Άνευ Δρόμων της Επικράτειας, που έχουν μελετηθεί από τον αντίστοιχο φορέα. Οι εκτάσεις των πρώτων ορεινών όγκων που οριοθετήθηκαν ως Απάτητα Βουνά, μαζί με τον Όλυμπο, ήταν αποτέλεσμα μίας σημαντικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία υλοποιήθηκε τάχιστα με ένα και μοναδικό σκοπό, τη μέγιστη δυνατή προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Επίσης, σημειώνεται ότι διερευνώντας τις δυνατότητες προστασίας και άλλων παρθένων περιοχών ολοκληρώθηκε η εκπόνηση της μελέτης «NATLAND – Αδιατάρακτες Φυσικές Περιοχές στην Ελλάδα», η οποία στοχεύει στη χαρτογράφηση των περιοχών άνευ δρόμων 1-10 τετραγωνικών χιλιομέτρων και 10-50 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Για αυτή τη δεύτερη κατηγορία (δηλαδή 10-50 τετραγωνικών χιλιομέτρων) έχουν οριοθετηθεί συνολικά 48 αδιατάρακτα φυσικά τοπία, από τα οποία τα 40 εμπίπτουν πλήρως ή μερικώς στο δίκτυο Natura 2000 και 8 περιοχές είναι εκτός του δικτύου Natura 2000. Αυτές οι περιοχές θα ερευνηθούν για τη δυνατότητα θεσμοθέτησής τους ως «Απάτητα Βουνά» με βάση μία σειρά παραγόντων, όπως η βιοποικιλότητα, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τοπίου, τοπογραφικές ιδιαιτερότητες, οικολογικά, γεωλογικά και παλαιογεωγραφικά. Το σημαντικότερο όφελος των Απάτητων Βουνών είναι ότι συνεισφέρουν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και διατηρούν τη συνδεσιμότητα και την ακεραιότητα του οικοσυστήματος.

Επισημαίνεται ότι, όπως έχει ήδη αναφερθεί, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει αναθέσει, για το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 της Χώρας, Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και Σχέδια Διαχείρισης, μεταξύ αυτών και για το όρος Μενόικιο, με σκοπό την έκδοση και θεσμοθέτηση Προεδρικών Διαταγμάτων καθορισμού χρήσεων γης και δραστηριοτήτων στις προστατευόμενες περιοχές. Μέχρι σήμερα έχει ολοκληρωθεί η Διαβούλευση επτά ΕΠΜ, ακόμη μία έχει ήδη τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, η οποία ολοκληρώνεται στις 16/12 και αναμένεται έως το τέλος του 2022 να τεθούν σε διαβούλευση άλλες επτά μελέτες. Η έγκριση των ΕΠΜ και των σχεδίων ΠΔ για τις προστατευόμενες περιοχές, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα του έργου, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του έτους 2023.

Το όρος Μενόικιο έχει ενταχθεί στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης με τον κωδικό GR 1260004 "Κορυφές όρους Μενόικιο – Όρος Κούσκουρας – Ύψωμα – Σπήλαιο Πελάδε" και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας με τον κωδικό GR 1260009 "Κοιλάδα Τιμίου Προδρόμου - Μενόικιο". Για την αδειοδότηση του φωτοβολταϊκού πάρκου στο Μενόικιο όρος ακολουθήθηκε το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπως καθορίζεται από τις διατάξεις του ν. 4014/2011. Ειδικότερα, στο άρθρο 10 του ίδιου νόμου προβλέπεται η εκπόνηση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ), όπου γίνεται η δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων του έργου στα είδη και τους οικοτόπους, της περιοχής.

Περαιτέρω, η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΝ προωθεί την αναθεώρηση της ισχύουσας Εθνικής Στρατηγικής Βιοποικιλότητας και του σχεδίου δράσης της μέσω τροποποίησης, σε πρώτη φάση, του άρθρου 17 παράγραφος 3 περίπτωση α' του νόμου 3937/2011, όπως ισχύει, με απώτερο σκοπό να εναρμονίζονται τα εθνικά θεσμικά κείμενα τόσο με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Βιοποικιλότητας όσο και με το Παγκόσμιο Πλαίσιο Βιοποικιλότητας (Global Biodiversity Framework-GBF) της Σύμβασης Βιολογικής Ποικιλότητας του ΟΗΕ, της οποίας η Ελλάδα είναι Μέρος.

Επίσης, παρά την αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Βιοποικιλότητας το 2020, η Χώρα μας αναμένει και την υιοθέτηση του Παγκόσμιου Πλαισίου Βιοποικιλότητας τον Δεκέμβριο του 2022 κατά το 2ο Μέρος της 15^{ης} Διάσκεψης των Μερών (COP-15) της προαναφερθείσας Σύμβασης στο Μόντρεαλ του Καναδά, προκειμένου να προχωρήσει στην ως άνω αναθεώρηση.

Στο πλαίσιο της εκπόνησης των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών έχουν δοθεί εντολές στους μελετητές να λάβουν υπόψιν τους την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Βιοποικιλότητα και τον Ευρωπαϊκό Οδηγό, ώστε να καλυφθεί ο στόχος του 30% της χερσαίας και θαλάσσιας έκτασης από ειδικό προστατευτικό καθεστώς και του ποσοστού του 10% από καθεστώς αυστηρής προστασίας και προστασίας μέσω του δικτύου Natura 2000.

Οι περιοχές αυτές αντιστοιχούν στις ζώνες απόλυτης προστασίας και προστασίας της φύσης, όπως καθορίζονται με το άρθρο 44 παρ. 18 του νόμου 4685/2020. Μέχρι σήμερα στις ΕΠΜ, που έχουν δημοσιευθεί κατά τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης, τα ανωτέρω ποσοστά καλύπτονται.

Σημειώνεται ότι οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 θα επιτευχθούν μέσω του προγράμματος των ΕΠΜ και των σχεδίων ΠΔ, καθώς και του προγράμματος «Εποπτεία και Αξιολόγηση του Καθεστώτος Διατήρησης προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων στην Ελλάδα», τα συμπεράσματα των οποίων θα καταλήξουν σε προσδιορισμό νέων περιοχών προς ένταξη στο δίκτυο Natura 2000. Όσον αφορά την εφαρμογή των κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επιλογή των αυστηρά προστατευόμενων περιοχών, οι μελετητές των ΕΠΜ έχουν ήδη υποδείξει Ζώνες Απολύτου Προστασίας της Φύσης και Προστασίας της Φύσης, σύμφωνα με το ν. 4685/2020 και με στόχο την προστασία της βιοποικιλότητας. Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι πρόκειται μόνον για κατευθύνσεις της Ε.Ε., οι οποίες δεν έχουν αποτυπωθεί σε Οδηγία ή άλλο νομικά δεσμευτικό κείμενο.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθεί στενά την πρόοδο των θεμάτων και διαδικασιών που αναφέρονται στο τελευταίο υποερώτημα (ανάκληση ΑΕΠΟ των ΑΠΕ στις συγκεκριμένες περιοχές) και είναι έτοιμο να παρέμβει νομοθετικά, οποτεδήποτε τούτο καταστεί αναγκαίο. Σε κάθε περίπτωση το ΥΠΕΝ κάθε φορά σταθμίζει τις αναπτυξιακές και ενεργειακές ανάγκες, έχοντας πάντα ως γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος εντός του πλαισίου του ενωσιακού, δικαίου όπως αυτό εξελίσσεται.

Ο Υφυπουργός

Γεώργιος Αμυράς

Σελίδες απάντησης: 4
Σελίδες συνημμένων: 0
Σύνολο Σελίδων: 4

Πίνακας Κοινοποιήσεων

Βουλευτές κ.κ.:

- Φάμελλο Σωκράτη	-	- Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο
- Αβραμάκη Ελευθέριο		- Μπάρκα Κωνσταντίνο
- Αλεξιάδη Τρύφωνα		- Μωραΐτη Αθανάσιο (Θάνο)
- Αραχωβίτη Σταύρο		- Νοτοπούλου Κατερίνα
- Αυλωνίτη Αλέξανδρο-Χρήστο		- Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
- Βαγενά Άννα		- Παπαδόπουλο Αθανάσιο (Σάκη)
- Βαρδάκη Σωκράτη		- Παπαηλιού Γιώργο
- Βέττα Καλλιόπη		- Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
- Γιαννούλη Χρήστο		- Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
- Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)		- Σαρακιώτη Γιάννη
- Δρίτσα Θεόδωρο		- Σκουρλέτη Παναγιώτη (Πάνο)
- Ζεϊμπέκ Χουσεϊν		- Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)
- Ζουράρι Κωνσταντίνο		- Συρμαλένιο Νίκο
- Ηγουμενίδη Νίκο		- Τζούφη Μερόπη
- Θραψανιώτη Εμμανουήλ		- Τόλκα Άγγελο
- Καλαματιανό Διονύσιο- Χαράλαμπο		- Τριανταφυλλίδη Αλέξανδρο
- Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)		- Φίλη Νίκο
- Κάτση Μάριο		- Φωτίου Θεανώ
- Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)		- Χαρίτου Δημήτριο (Τάκη)
- Λάπη Σπυρίδωνα		- Χατζηγιαννάκη Μιλτιάδη
- Μάλαμα Κυριακή		- Χρηστίδου Ραλλία
- Μαμουλάκη Χαράλαμπο (Χάρη)		- Ψυχογιό Γεώργιο
- Μάρκου Κωνσταντίνο		